

wetlands

in het
IJsselmeer

Nieuwsbrief april 2009

Stichting Wetlands stopt ermee

Stichting Wetlands heeft zich steeds gepositioneerd als informele aanjager van het beeld- en besluitvormingsproces, met als belangrijkste doel de IJsselmeerwerken als nieuwe gebiedsopgave op de besluitvormingsagenda te zetten. In onze visie is dit doel, gezien bovenstaande processen, bereikt. Stichting Wetlands legt dan ook officieel haar functie neer. Op 3 april 2009 organiseerde ze haar vierde en laatste bijeenkomst, het MuiderSlotberaad (zie kader). Ter gelegenheid daarvan heeft de stichting haar eindrapport 'Van Zuiderzeewerken naar IJsselmeerwerken' uitgebracht: een overzicht van de behaalde resultaten en een doorzicht naar de benodigde vervolgsporten voor de toekomst. Het rapport is te downloaden via www.stichtingwetlands.nl.

Kaders en randvoorwaarden

Er is veel gebeurd sinds het verschijnen van de laatste nieuwsbrief van juli 2008. Zo heeft het kabinet in het Nationaal Waterplan het besluit genomen het IJsselmeerpeil los te koppelen van het IJmeer-Markermeer en de Veluwerandmeren. Het kabinet kiest ervoor de strategische zoetwaterfunctie van het IJsselmeer te versterken. Dit schept een belangrijk kader, waarbinnen de voor het Markermeer benodigde ecologische versterking, zoals o.a. TMIJ en Stichting Wetlands voorstaan, kan plaatsvinden. Eventueel gekoppeld aan buitendijkse ontwikkelingen en een IJmeerverbinding.

Daarnaast organiseert het Rijk gecoördineerde besluitvorming voor vijf samenhangende Randstad Urgent-projecten in de zogenaamde Rijksbesluiten Amsterdam, Almere, Markermeer (RAAM). Het gaat om de Schaalsprong Almere 2030, de openbaarvervoersverbinding Schiphol-Amsterdam-Almere-Lelystad (OV-SAAL), de Toekomstagenda Markermeer-IJmeer (TMIJ), de langetermijnverkenning Schiphol en de (pre-)verkenning naar het verkeer- en vervoersysteem ten oosten van Almere (AGU). Dit moet in oktober 2009 leiden tot de aanbidding van de RAAM-brief aan de Tweede Kamer, met daarin richtinggevend besluiten van het rijk op (onderdelen) van de vijf projecten. De besluiten moeten zo veel mogelijk ondersteund worden door regionale overheden, maatschappelijke organisaties en marktpartijen. Stichting Wetlands juicht deze integrale aanpak toe.

Symposium 'Het Blauwe Hart van Nederland' in de Rode Hoed

In september 2008 heeft Stichting Wetlands samen met de stichting Verantwoord Beheer IJsselmeer en Deltares een bijeenkomst georganiseerd. Deze vond plaats in de Rode Hoed in Amsterdam onder leiding van Klaas van Egmond. Er heerste brede consensus over de randvoorwaarden van het IJsselmeergebied en over het feit dat de groene ontwikkelingen leidend moeten zijn. Tevens werd de mening geuit dat het nu tijd is om ontwerpen en kaartbeelden van het gebied te maken. Stichting Wetlands heeft in twee verschillende ontwerpessies, een met 'groen-blauwe' en een met 'rode' stakeholders, een eerste aanzet daartoe gegeven.

Convenant, Stuurgroep en maatschappelijk kenniscluster

In het kort komen de diagnose en aanbevelingen uit het eindrapport op het volgende neer. Naast de punten van overeenstemming is duidelijk wat de hete hangijzers in de discussie zijn. Deze gaan m.n. over de effecten van 'landmarks' op de open horizon, het al dan niet boven- of ondergronds

Stichting Wetlands in het IJsselmeer

aanleggen van een verbinding door het IJmeer, de noodzaak van buitendijkse stedelijke bouw aan de zuidwestkant van Almere en schaal en vorm van de 'groene' ontwikkelingen.

Al met al moeten de oplossingen voor bovenstaande discussiepunten voortkomen uit afspraken die de hele groep betrokkenen, de 'vertooggemeenschap', gezamenlijk maakt over de kaders waarbinnen ontwikkelingen kunnen plaatsvinden. Het is daarbij noodzakelijk de bottum up-krachten te gebruiken en mobiliseren, om zodoende een versnelde besluitvorming te realiseren, zoals ook de commissie-Elverding heeft geconcludeerd. Belangrijk middel hiervoor is het opstellen en overeenkomen van een convenant, waarin de kaders worden geschetst en waarbinnen de ontwikkelingen moeten plaatsvinden. Het convenantproces wordt begeleid door een stuurgroep bestaande uit personen uit de vertooggemeenschap waarin groot vertrouwen bestaat. De stuurgroep dient operationele ondersteuning te krijgen van experts, het maatschappelijk kenniscluster, dat beschikbaar is als 'neutrale kennisbasis' voor de diverse stakeholdergroepen. Het maatschappelijke kenniscluster houdt regie over de beschikbare kennis rondom het IJsselmeergebied en over het ontsluiten, presenteren, samenbrengen, monitoren en evalueren van ontwikkelingen en maatregelen.

'Hand aan de (bouw)kraan'

De Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet) en de Kaderrichtlijn Water (KRW), die geldig zijn in het gebied, geven geen ruimte om met onzekerheden om te gaan omtrent de effecten van natuurontwikkeling in combinatie met buitendijkse bebouwing. Daarmee kunnen ontwikkelingen in het gebied worden tegengehouden. Stichting Wetlands draagt hiervoor een oplossing aan, namelijk het 'hand aan de (bouw)kraan'-principe, met als einddoel de volledige aanleg van een robuust ecologisch systeem. Gaandeweg is bijsturen mogelijk, op basis van waarnemingen naar de effecten van de combinatie van a) wetlands, slibputten en luwtezones en b) buitendijkse bebouwing, autonome trends en overige menselijke activiteiten zoals recreatie. Hiertoe is een uitgebreid monitoring-systeem nodig.

Het MuiderSlotberaad, april 2009

Circa vijftig belanghebbenden waren op 3 april bijeen om met elkaar van gedachten te wisselen over wat nodig is om ervoor te zorgen dat de ontstane consensus niet verwatert en het IJsselmeerproces blijft voortgaan. Aanwezigen stellen vast dat er in de laatste jaren veel is bereikt. Het proces is al ver gevorderd. De positieve bijdrage aan integraliteit van de overheid middels de RAAM-brief wordt onderschreven, evenals de notie dat ecologische versterking à la TMIJ bij alle ontwikkelingen leidend is. Het door Stichting Wetlands gepresenteerde vervolgspoor bestaande uit convenant, stuurgroep en maatschappelijk kenniscluster is daar geïntroduceerd. Een en ander zou moeten aansluiten bij de RAAM-brief.

Colofon

Stichting Wetlands in het IJsselmeer is een samenwerkingsverband van ECORYS, Deltares en IMSA Amsterdam.

Bestuur Stichting Wetlands: Joost Wentink (vz), Harry Baayen, Wouter van Dieren, Bart Witmond, Monique de Vries en Jacob van Olst.

Raad van Toezicht: Wim Meijer (vz), Lense Koopmans, Henry Meijdam en Arie van den Brand.

De Stichting wordt ondersteund door de financiële bijdragen van Leven met Water, DelftCluster, Provincie Flevoland, DHV, ING Vastgoed, Rabo Bouwfonds, De Alliantie en VBKO.

Voor vragen of opmerkingen kunt u contact opnemen met Mariken Betsema, tel. 020-5787625, e-mail: mariken.betsema@imsa.nl.

Stichting Wetlands in het IJsselmeer